

SAKEN GJELDER:

Etablering av tette tanker i kommunen

RÅDMANNENS INNSTILLING:

Skaun kommune innfører følgende praksis for behandling av søknad om utslippstillatelse og bruk av tett tank:

- Tett tank for bolig, og bygninger med svært lavt vannforbruk (idrettshus, skytterhus o.l.), kan etableres der annen avløpsløsning ikke er mulig.
- Tett tank for fritidsbolig bør unngås, men kan etableres unntaksvis.
- Tett tank skal i alle tilfeller etableres kun for mottak av svartvann (avløp fra wc). Det skal benyttes vannbesparende toalett med maksimal spylemengde på 1 l/spyling, og tanken skal ha montert synlig alarm for høy vannstand.

SAKSDOKUMENTER:

SAKSFRAMLEGG:

Bakgrunn:

Kommunen har det siste året kommet godt i gang med tilsyn av private avløpsanlegg. Økt fokus på fagfeltet har blant annet ført til skjerpede krav til søknad, prosjektering og etablering av nye avløpsanlegg. Den generelle interessen fra publikum er også økt.

Det er i dag 31 tette tanker i kommunen, med totalt volum på 171 m³ slam. For 2017 måtte én tredjedel av disse ha ekstratømming, utenom fast tømmeliste.

Det er flere kjente utfordringer knyttet til bruk av tett tank som avløpsløsning. Med bakgrunn i dette, så rådmannen behov for å vurdere bruken av tett tank som avløpsløsning.

Tett tank som avløpsløsning

Tett tank som avløpsløsning er ansett som en rimelig investering, sammenlignet med andre løsninger. For små eiendommer kan løsningen være egnet, da det kreves lite areal. Tett tank kan også være egnet som renseløsning for bolig, der utslipp ikke er ønskelig. Dette kan for eksempel gjelde soner for drikkevann.

Samtidig er det flere utfordringer knyttet til bruk av tett tank. Summen av disse utfordringene gjør at det bør vurderes å begrense bruken av denne typen avløpsløsning.

Som navnet sier, er en tett tank tett, men det betyr ikke at dette er en avløpsløsning uten utslipp. Innholdet i tette tanker skal leveres og renses i henhold til gjeldende renskrav, og det er flere utfordringer knyttet til dette.

Tette tanker som inneholder både gråvann (utslipp fra vask, dusj etc.) og svartvann (utslipp fra wc), vil bestå av store mengder vann. For boliger, og hyppig brukte fritidsboliger, vil tanken måtte tømmes svært ofte, gjerne flere ganger per år. Driftskostnadene vil dermed være så høye at annen avløpsløsning heller vil egne seg, kun basert på økonomi. Tømming av denne typen tanker gir også dårlig miljøgevinst ved at det medfører mye kjøring av vann, framfor å rense utslippet lokalt.

Tette tanker som kun har mottak av svartvann (wc), skal normalt ha vannbesparende toalett eller vakumtoalett. Disse tankene vil trenge sjeldnere tømning, men innholdet i tanken vil ha høy konsentrasjon av slam. Denne typen slam egner seg dårlig for levering direkte til renseanlegg, da konsentrert avløpsslam kan føre til sedimentering (bunnfelling), som kan påvirke renseprosessen og utslippskravene for anlegget.

Ingen av kommunens renseanlegg er i dag bygget med septikmottak eller er egnet for mottak av denne typen slam. Kommunen har heller ikke egnede pumpestasjoner som kan ta imot dette slammet.

I dag benyttes en midlertidig løsning for levering av slam fra tette tanker i kommunen. Slammet pumpes inn på ledningsnettet via en av kommunens pumpestasjoner. Arbeidet må utføres ved hjelp av kommunens driftspersonell. Driftskontoret har uttalt at mengden av denne typen slam bør begrenses på grunn av manglende egnet mottak.

Ettersom tette tanker må tømmes i sin helhet, dvs både slam og vann, medfører dette transport av mye unødvendig vann. Tankene kan ikke tømmes av moderne biler med system for avvanning, slik det gjøres for ordinære slamavskillere.

Ordinære godkjente slamavskillere skal normalt tømmes hvert annet år for bolig og hvert fjerde år for fritidsbolig. Tette tanker tømmes minst en gang hvert år, både for bolig og fritidsbolig. Tette tanker for fritidsbolig har dermed fire ganger så ofte tømning som annen renseløsning for fritidsbolig.

Ved etablering av nye boliger, stilles det krav til at boligen skal ha en godkjent vann- og avløpsløsning. Kommunen bør i utgangspunktet ikke tillate etablering av tett tank, men kan unntaksvis gi tillatelse, der det ikke er mulighet for tilkobling til offentlig avløpsnett eller annen avløpsløsning.

Der det er ønskelig med innlagt vann og avløp i fritidsbolig, og de stedlige massene har infiltrasjonsegenskaper, kan det etableres infiltrasjonsanlegg. Denne typen avløpsanlegg er en god avløpsløsning for totalavløp, for både bolig- og fritidsbruk. Etablering av minirensanlegg for fritidsbolig er ikke anbefalt, da denne typen renseanlegg er avhengig av jevnlig tilførsel for å kunne opprettholde renseegenskapene.

Kommunen bør ikke tillate etablering av tett tank for totalavløp.

Fritidsboliger har mulighet for å benytte alternative løsninger for wc. Det finnes i dag gode avløpsfrie toalettløsninger, som biologisk toalett eller forbrenningstoalett, som kan erstatte wc. Dersom fritidsboligen kun har utslipp av gråvann (dusj/vask), finnes det flere, aktuelle renseløsninger på markedet.

NIBIO (Norsk institutt for bioøkonomi) opplyser at de i mange tilfeller har laget planer hvor det anbefales kildeseparatorende løsninger, med separat og avløpsfrie toalettløsning, og lokal behandling av gråvann. Dette ut fra et samlet forurensningsaspekt da de mener denne løsningen er den beste for å hindre forurensningskonflikter i områder med flere fritidseiendommer/boliger.

Ved etablering av fritidsboliger i nye hyttefelt, bør vann og avløp ivaretas i egen vann- og avløpsplan for feltet.

Retningslinjer små avløpsanlegg

Kommunen har i samarbeid med åtte nabokommuner, utarbeidet retningslinjer for prosjektering,

søknad og bygging, knyttet til separate avløpsanlegg. Retningslinjene har vært i bruk av administrasjonen, men har ikke vært til politisk behandling.

Når det gjelder tette tanker gir retningslinjene følgende føringer:

«Tette tanker for svartvann tillates unntaksvis for helårsboliger. For andre typer virksomheter, hytter med lav sanitær standard, forsamlingshus, idrettshus og lignende kan tett tank for totalavløp (svartvann + gråvann) tillates, dersom andre løsninger ikke kan benyttes.»

Nabokommunene Melhus og Trondheim følger retningslinjene med å være restriktive med å gi tillatelser til tett tank. Ved spørsmål til Trondheim kommune opplyser de at septik fra de tette tankene i dag tømmes i Selsbakk-tunnelen. De informerer om at dette er en lite egnet løsning, da mye nedbør / økt vannføring kan medføre driftsproblematikk for renseanlegget ved Høvringen.

Oppsummering og vurdering:

Fordeler med tett tank:

- En rimelig løsning
- Passer for eiendommer med lite areal
- Godt egnet der hvor man ikke ønsker utslipp (drikkevannssoner)

Utfordringer med tett tank:

- Kommunen mangler renseanlegg / pumpestasjon for mottak av slam fra tette tanker
- Kan medføre sedimentering (bunnfelling) i ledningsnett
- Må tømmes ofte, og det kan ikke benyttes moderne avvanningsbiler
- Negativt for miljøet – medfører mye transport av vann

Det vurderes at boliger unntaksvis kan få tillatelse til tett tank der annen avløpsløsning ikke er mulig.

Fritidsboliger bør ikke få tillatelse til tett tank, da det i de fleste tilfeller vil være mulig å etablere avløpsfri toalettøsning, og gråvannsanlegg for dusj/vask.

Rådmannen foreslår derfor følgende framtidig praksis:

- Tett tank for bolig og bygninger med svært lavt vannforbruk (idrettshus, skytterhus o.l.), kan etableres der annen avløpsløsning ikke er mulig.
- Tett tank for fritidsbolig bør unngås, men kan etableres unntaksvis.
- Tett tank skal i alle tilfeller etableres kun for mottak av svartvann (avløp fra wc). Det skal benyttes vannbesparende toalett med maksimal spylemengde på 1 l/spyling, og tanken skal ha montert synlig alarm for høy vannstand.

ØKONOMISK VURDERING:

- *Ingen økonomisk konsekvens for kommunen.*